

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Jakub 4, 1 – 12

Text: Lukáš 12, 13 – 14

*Někdo ze zástupu ho požádal: "Mistře, domluv mému bratru, ať se rozdělí se mnou o dědictví."
Ježíš mu odpověděl: "Člověče, kdo mne ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?"*

„Když máš problém, jdi s tím za Ježíšem!“ Tak mě to učili, když jsem se seznamoval s křesťanskou vírou, a tak to občas doporučuji lidem dodnes. Jinými slovy to znamená, když se rozhoduješ, přemýšlej, co by na tvém místě udělal Ježíš. Je to celkem jednoduchá, praktická, a v dobrém smyslu zbožná rada. Ve Starém zákoně je typickým příkladem takového jednání soudce Gedeon. Když si s něčím neví rady, roztáhne na zem ovčí rouno, modlí se, aby bylo buď suché nebo mokré a podle toho zjišťuje Boží vůli. Je to podobné, jako když si lidé chodili pro orákulum do Hospodinova chrámu, protože tam měl velekněz posvátné losy ‚urím‘ a ‚tumím‘ a tak dovedl určit, co je Boží vůle a jak se má člověk správně rozhodnout.

V Novém zákoně to je téměř pravidlem, že lidé, kteří mají problém, jdou s tím za Ježíšem. Jairus, jehož dcerka umírá, žena syrofeničanka, jejíž dcera je zle posedlá, nebo třeba setník, jehož sluha je nemocen. Poradit se s Ježíšem přichází i Nikodém, člen židovské rady nebo bohatý mládenec s otázkou, co má dělat, aby byl spasen. S Ježíšem konfrontují své názory zbožní farizeové, skeptičtí saduceové i učení zákoníci. Ale už třeba u těch posledně jmenovaných docela pochybujeme, zda je jejich konzultace u Ježíše motivována upřímnou snahou opravdu poznat Boží vůli. No a nyní tu máme dalšího ze zástupu, který jde se svým problémem za Ježíšem: Někdo ze zástupu ho požádal: „Mistře, domluv mému bratru, ať se rozdělí se mnou o dědictví.“

Nesudme hned toho člověka jen proto, že mu jde o peníze. Vždyť spousta lidí i v našich sborech má v rodině podobné starosti, ať už jde o spory o pozemky, spory se sousedy, spory s rodinou, nebo právě třeba spory o dědictví. Nemusíme hned usuzovat na to, že ten muž je sobec, kterému jde pouze o vlastní zájem. Prostě přišel za Ježíšem s problémy, kterými se lidé běžně zabývají. Tento muž pouze vystoupil ze zástupu, kterým jsme i my. Vlastně nás zastupuje před Ježíšem a přináší mu i naše starosti. Jsou to starosti běžného života a je vlastně dobře, že si dotyčný jde stěžovat právě Ježíšovi. Vždyť totéž neustále dělá i žalmista, když své starosti, bolesti, trápení i radosti předkládá v modlitbě Hospodinu.

U tohoto muže ze zástupu však vnímáme také to, že se nejde ani tak poradit, jako spíš požádat Ježíše, aby se vložil do jeho sporu, který má se svým bratrem. Vlastně mu rovnou navrhuje řešení, co má přesně Ježíš udělat, aby bylo učiněno spravedlnosti zadost. Podobně třeba matka bratrů Zebedeových začíná svou prosbu k Ježíšovi slovy: „Ustanov, aby moji synové...“ Nebo našťavaná Marta žádá Ježíše: „Řekni Marii, ať mi pomůže...“ Stejně tento muž: „Mistře, domluv mému bratru...“ A naše modlitby často obsahují podobný imperativ: „Pane, způsob, učin, dej, zařid’...“ Tím nechci říci, že bychom neměli Bohu vyjadřovat své prosby, tužby a přání. Mohou se však stát problematickými, když žádáme Ježíše o něco, co bychom měli udělat sami. „Pane, učin

to za mě, protože mně se do toho nechce. Ty sám potěš zarmoucené, protože ty jsi přece všude, zatímco já bych musel za nimi jít. Pane, přemluv mého bratra, ať udělá přesně to, co chci já. Pane, udělej něco s tím mým bližním, protože on se potřebuje změnit. Pane, rozhodni to za mě, ať nenesu odpovědnost já.“ Cítíte, že tyto prosby nejsou úplně košer?

Mohli bychom říci, ano, je pěkné, že se ten muž se svým sporem obrací na Ježíše a ne třeba na světské soudy. I Ježíš by mohl být polichocen, a mohl by takové lidi, kteří se na něj obrací s prosbou o pomoc, pochválit a ocenit. Ježíš ale zareaguje úplně jinak: „Člověče, kdo mne ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“

A tady jsme u jádra problému. Máme představu Boha jako soudce, jako rozhodce, který rozhoduje za nás a my bychom rádi, aby jeho rozhodnutí bylo pro nás výhodné a my se jím mohli zaštitit a ohradit proti svým bližním. Jde však o pouhý alibismus, zahalený do zbožného hávu. Když někdo jde za Ježíšem, aby Ježíš za něj vyřešil jeho spor s bližním, tak u Ježíše rozhodně nepochodí, protože Ježíš zásadně odmítá něco takového dělat. On říká tomu muži ze zástupu a říká i všem nám: „S podobnými prosbami na mě nechoďte! To si vyřešte sami.“ Zaštit'ovat se Bohem ve sporu s bližním a říkat: „Bůh tak rozhodl, a ty mi musíš dát půlku dědictví“ je sice naprosto neprůstředný argument, ale je to jasné porušení třetího přikázání desatera, které říká: „Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha.“ Strhávat Boha na svou stranu, zaštit'ovat se nebesy, manipulovat Bohem ve svůj prospěch je prostě hřích. To se nedá jinak nazvat.

Jestliže tedy Ježíš říká: „Člověče, kdo mne ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“ znamená to jediné: Vztahy mezi sebou navzájem si musíme vyřešit sami. Právě v tom se totiž osvědčí naše víra. V tom, když se nebudeme alibisticky zaštit'ovat Boží vůlí, ale ukážeme, co je v nás samých – zda v nás samých je dobrá vůle. My se často ve svých rozhodováních ptáme, jak by se v naší situaci rozhodl Ježíš, ale možná, že to má být právě naopak. Bůh se ptá nás: Tak co, jak ses rozhodl? Jak naložíš s touto situací? Jak se s ní vypořádáš? Boha zajímá naše rozhodnutí. Chce vidět, co je v nás. Jaká je naše lidská vůle. Zda i my máme dobrou vůli, zda dovedeme milovat a zda jsme milosrdní.

A tak namísto prosby: „Pane, domluv mému bratru“ bychom měli v modlitbě spíše naslouchat Bohu, jak se ptá on nás: „Tak co, už ses domluvil a smířil se svým bratrem?“

Modlitba: *Pane, ty nás učíš projevovat svou víru v odpovědném jednání a rozhodování. Chceme mít dobrou vůli s druhými i se sebou. Vyznáváme, že se nám to občas nedaří. Přesto toužíme svou víru žít v láskyplném vztahu s bližními a vyznávat ji slovy i skutky.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, slyš naše modlitby za naše bližní. Prosíme, dávej zakusit své požehnání a své milosrdenství těm, kdo jsou nešťastní, kdo se trápí starostmi a nic je netěší. Modlíme se za lidi, kteří jsou nespokojeni se svým životem, kdo neprožívají hezké vztahy s druhými, prosíme za lidi, kterým nebylo dáno narodit se do harmonické rodiny. Modlíme se za to, abychom urovnávali své spory, abychom odpouštěli druhým a přijímali jeden druhého takového, jaký je. Pane, ty nás tomu všemu učíš. Prosíme, připomínej nám, že za to vše neseme před Bohem odpovědnost, plynoucí z našeho křtu, který jsme přijali. Pane Ježíši, stojíme o Boží blízkost, o úctu před Bohem a o naplnění Boží vůle. Amen.*